

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetésnél
7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A helybeli asztalos ipartanműhely
érdekében*)

„Az eszmék szakadatlan folytatják utjokat; egyszer megpendítve, nem nyugosznak többé, de egyszer ritkán jutottak diadalra“ — mondja egy tudós. — Ki nem látja át első pillanatra az életből merített eme szavak igazságát? Tapasztalásból tudjuk ugyanis, hogy az újításoknak nagyon sok ellensége van.

Sokan minden megfontolás nélkül már magának az új eszmének hadat szoktak izenni. Mások meg annyira meghányják, vetik a dolgot, oly sok akadályt gördítenek az ügy menete elé, hogy az új eszmét vagy teljesen megsemmisítik, vagy diadalra jutásában nagy mérvben megbénítják. Pedig valjuk meg őszintén, az egész nem egyéb, mint ellenszenv az új iránt és megcsontosodott ragaszkodás a régihez.

Hát ha még az újítás a tanügy terén, ezen minden nemzetnek kétségkívül legfőbb kincsét körül történik! Tudósok és hivattak évtizedeken szerzett tapasztalataik tárházából érveik egész halmazát zúdítják az új intézmény ellen, feltárják özönével annak árnyoldalait, míg más részt iparkodnak teljes erővel fényoldalait a felelőtlenség legsötétebb leplevel elborítani, hogy a nagy közönség figyelmét arról mindenképpen elvonják.

Valjuk be őszintén, ezeket észlelhetjük a népoktatásról szóló 1868. évi 38. t. c. által hazánkban megalkotott új intézmény, a polgári iskola körül, mely rendeltetve van a hazai népesség nagy tömegét alkotó osztályát a közép műveltség megszerzésére, különösen a művelt mezéi gazda és tanult iparos osztályt kiművelésére vezérelni. Mennyire ezen intézet mindazoknak, kik az elemi oktatás által elérhető műveltséggel nem elégedhetnek meg s a felsőbb intézetekben elérhető tudományos műveltségre akár hajlamaik, akár anyagi tehetségeik miatt nem

*) Felkérjük megyebeli lapjainkat jelen sorok szíves közlésére.
Szerk.

törekedhetnek, de a hazának egykor, mint kel-
lően kiművelt gazdák, céljuknak megfelelő mű-
veltséggel bíró kereskedők, értelmes iparosok, jó
és számot tevő polgári öhajtanak lenni és szer-
zett ismereteik által míg egyrészt saját anyagi
léttüket biztosítani akarják, ugyanakkor másrészt
hivatva érezhetik magukat parlagon levő gaz-
daságunk, a kezdetlegesség stádiumában levő
kereskedelmünk és teljesen pangó iparunk fej-
lesztése- és emelésére teljes erővel közreműködni.

Dacára annak, hogy a polgári iskolának
ily magas és a jövőre messze kiható céljai
vannak, egy évtized alatt hosszú, kínos küzdel-
met kellett kiállania, számtalan megtámadást
kellett elűznie, nem említve az igen sok oldal-
ról észlelt lenézést, sőt helylyel közzel megvetést,
míg az őt jogosan megillető helyet lassanként
elfoglallhatta.

Népszerűtlenségének okait, az ellene felho-
zott vádakát elősorolni, nem feladatunk. Mint
kik azonban már egy évtizeden keresztül fi-
gyelmes szemlélői voltunk ez ügynek, sőt többé
kevésbé harcosai is, minden habozás nélkül ki-
merjük mondani, hogy a hiba részben a szer-
vezetben is volt.

Nagy hátrányunk, hogy mindent ideális
szempontból fogunk fel, ami számtalan bajnak
és kellemetlenségnek szülője. Így voltunk a pol-
gári iskolával is. — A magas kormány azon
hitben volt, hogy majd a polgári iskola hat osz-
tályát elvégzett tanuló, a ki a legtöbb esetben 16
évet betöltötte, sőt a legtöbb azon túl is szokott
jóval lenni, akkor fog valamely iparos műhelybe
tanonennak bemenni. — Nagyon félre ismerték
népünket azok, az elméleti ismeretekkel szaturált
férfiak, akik ily reményekkel kecsgették ma-
gukat. Hiú ábránd olyant követelni, hogy 16—
18. éves ifju iparos tanonennak menjen oly mű-
helybe, hol — beszéljünk egész őszintén és lep-
leztlenül — maga az iparos az elméleti ismer-
eteket illetőleg jóval az új tanonennak mögött van
s fejletlen iparunk folytán a legprimitívabb dol-
gok elsajátítására szorítkozhatik.

E visszas helyzet szülte aztán, hogy kik
az iparra akartak menni, egy két osztály elvég-
zése után léptek át, akik pedig esetleg négy
osztályt kitanultak, azok mindenről ábrándoztak,
mindenhez szívesen fogtak, csak az iparos pá-
lyától irtóztak.

E nyilvánosságra jutott bajon gyökeresen
segíteni s a polgári iskolát a maga igazi ren-
deltetésének megfelelőleg szervezni s ezáltal az
intézményt eredeti medrébe visszaterelni a köz-
oktatásügyi miniszternek legfontosabb feladatát
képezte. — Képezte pedig legfőképpen azért;
mert elismert tény, hogy csak azon ország szá-
míthat szerenésés közgazdasági állapotokra, mely
a közgazdaság főtényezőjét: a mezéi gazdaságot,
ipart és kereskedelmet egyaránt fejleszti. Ha
tehát megakarjuk alapítani hazánk jólétét, biz-
tosítani jövőjét: feltétlenül szükséges, hogy kellő
gondot fordítsunk az ipar és kereskedelem mű-
velésére és kifejlesztésére, de mindenek felett a
tudományra támaszkodó ipari ismeretek és gya-
korlatok terjesztésére.

A magas kormány ezen helyes elvből ki-
indulva, feltalálta a gyökeres orvosszert, mely
által a polgári iskolákat nemesak visszaadta ki-
zárólagos feladatuknak, de sőt lehetővé tette,
hogy ez iskolák a nagy nemzettest zömének, az
iparos osztálynak célirányos és gyakorlati okta-
tása által hazánk iparát felvirágoztatni fogják
lassú bár, de biztos lépéssel.

A gyökeres orvosszert az ipartanműhe-
lyek felállítása, melybe a polgári iskola negye-
dik osztályába lépő 13—14 éves ifju úgy véte-
tik fel, hogy a polgári iskola részére kiszabott
közismeretre tartozó tanulni valókat a délelőtti
órákban elsajátítja, a délutáni üres órákban pe-
dig a felvett iparágot három év leforgása alatt
e célra szakképzett művezető utbaigazítása mellett
megtanulhatja s midőn a polgári iskola hatodik
osztályát bevégezte, onnan mint elkészült s mű-
velt iparos segéd léphet ki.

Szakképzett művezető és az elmé-
leti tanulmányokon kívül az iparág

„Zalamegye“ tárcája.

Két sir oda kinn a temetőszélen.

— Rajz. —

Irtá: Tomka Géza.

Bánatos, szomorú ének hangzik át a Banai Mihály
udvarából; közbe-közbe panaszos jajszó, fájdalmas zo-
kogás... Oda át az udvaron fehérbe öltözött fiatal
leánykák zöld koporsót emelnek, ...

Amnyi a koszoru, amnyi a virág rajta!

Megindul a menet... ki a temetőbe. A koporsó
mind a két oldalán aranyos a felírás. Az egyik oldalán:
„Banai Ilonka,“ a mások oldalán: „élt 17 évet“...
Amnyi a kísérője... s nincs szem, mely szárazon
maradna...

Ki is ne siratná azt meg, mikor a falu legszebb
virága élte kies tavaszán elhervad?!

O, nagyon fájdalmas, nagyon kínos érzet az!...

Olyan szomorúan szól még az a harang is, mintha
csak az is siratná...

„Három galamb huzza azt a harangot

Ugy temetik a negyedik galambot“...

Kim a temetőben egy másik virágos sírdomb mellé
letették a földbe.

Összesügtak az asszonyok, lányok; sok mindent
beszéltek...

Pedig dehogy tudták!... Nagyon szomorú tör-
ténete van annak!...

Az egy Csülök Tamás bíró uramat kivéve nem
volt módosabb, külömb gazda a faluban nemes Banai
Mihály uramnál.

Tudta is ám ezt, tartott is rája sokat Banai uram!...

Nem egy hamar állott szóba minden falubelivel.

Legnagyobb büszkesége gögös Banai Mihálynak
mégis egyetlen leánya, a szép Ilonka volt.

Honkánál sem volt ám szebb leány széles hét
határban!

Valahány unóta kelt szárnyra a faluban, az mind
a Banai Ilonka felé röpi. Szomorú, bánatos volt az a
nóta valamennyi.

Erezte, tudta minden legény a faluban, hogy nem
az ő számukra teremtette az Isten a szép Banai Honkát.
Oda van az ígérvé már régen a gazdag bíró fiának,
annak a ripacos kópü, bamba legénynek, a „bolondos“
nak csufolt Csülök Bódiának.

De hát mikor Csülök Bódi volt a leggazdagabb
legény a faluban... Banai Mihály uram is hát hogyan
adná másnak a leányát?! Sokszor megmondta Csülök
Bódi maga is: hiába epedtek, reménykedtek aztán a
leány után, azt én viszem a pap áldására!

Órahosszan elcsorgott, eláldogált Csülök Bódi sár-
ban, esőben ott a Banai Ilonka ablaka alatt. Úgy el-
tudott gyönyörködni néfelejtés kék szemében...

Szép, csillagos nyári est szállott alá a falura...

Néma csendesség az egész tájon, csak itt-ott inga-
nak-bonganak még halkán a fák lombjai... Nyugodni tért
minden... édes álomra, pihenőre... Az a csapodár
esti szellő is most bucsúzik virág kedveseitől... mi-
előtt nyugodni térne, felkeresi még egyszer sorra őket,
olyan édes hangon beszél nekik szerelemről, vágyról,
boldogságról, majd „boldog álmokat“ kívánva, utóbb az
is tova röppen.

Banaiék kertje fái alatt a telek felőli oldalon egy
fiatal legény és egy fiatal leány suttogtak egymással.

A fiatal leány fűrészt szép fejét a legény vállára
hajtván olyan édesen suttogott...

Soha, soha el nem hagylak! Egy édes csók csat-
tant le a csacsogó piczi szájról s mint a galamb úgy
oda simul az a kis lány a párja mellé... Oda bujt
a kis hamis szépen a legény keblére... De ha egy-
szer kellett a pirulását valamivel takarni...

Pedig nem volt senki hallója, látója csintalan
tettének... Csak az esti szellő barangolt még a kert-
ben, az is csak a szerelemről suttogott...

A fiatal leány és legény aztán még soká susogott...
Végre a legény a telekfelőli oldalon, a kis kert-
ajtón át eltávozott.

A fiatal leány magára maradván, a kertí uton édes
gondolatok között betelel indult... Egyszerre csak a
közeli bokrok közül egy fekete alak ugrott elő egyene-
sen feléje tartva.

Honka! — kiált rá tompa hangon az a fekete alak.

A fiatal leány ijedten kapja fel fejét.

— Hol jártál? Mit tettél Ilonka? ... Láttam,
hallottam mindent. Hallgatóztam rátok a bokorban. Jaj
neked! azzal a sehonnai bitang, koldus betyárral, ilyen
későn?!

Mindent elmondok apádnak! ... Jaj neked —
hörög tovább fenyegetőzőleg az a fekete ember, mi alatt
vadul forogtak szemei.

Szegény Ilonka összereszt, egész testében re-
megni kezdett... megismerte azt a fekete embert.

Honka! — szólott tovább kevés szünet után ismét
a fekete ember — közelébb lépve a leányhoz... de
most már hízogó, epedő hangon — Szólj miért nem
szeretsz te engem?!

Lásd én tehozzád való legény vagyok... Hagyd
el ezt a sehonnai koldust! ... Engem szeress! ...
ordított a fekete ember; göresösen, örült szenvedéllyel
szorítva magához az ijedségtől, félelemtől már úgy is
halott halvány leány karesu derekát.

E percben Ilonka sikoltására megnyílt a telek felőli
kertajtó. Ugyanaz a magas, karesu fiatal legény lépett
be azon, a ki az imént olyan sokáig suttogott Honkával.

Az a fekete alak, a mint megpillantotta a fiatal
legényt, ott hagyta, eleresztette Ilonkát s káromló sza-
vakat mormolva szájában, vérben forgó szemekkel, mint
az üzőtt, megvérzett vad illant el a kert másik oldalán.
... Borzasztó gondolata lehetett! ...

Ilonka zokokva borult a fiatal legény lázasan do-
bogó szívére.

— El vagyunk árulva Marci! ... A bolondos
Bódi meghallott, megtudott mindent... s azt mondta,

szakszerű elsajátíthatása, hogy az inas-
évek elkerülésével mint kész iparos segéd hagyja
el az iskolát, ezek azon gyökeres javítások, me-
lyek által bizton remélhetjük, hogy a közel jö-
vőben az egyes iparágakban teljesen szakképzett
s emellett kellő elméleti ismeretekkel bíró ipa-
rosokat fogunk nyerni, akik hivatva lesznek az
évtizedes hátramaradást helyrehozni s a magyar
iparnak a külföld előtt tiszteletet és elismerést
szerezni.

Városunk azon szerencsés helyzetben lesz,
hogy már a külsőben levő tanévben polgári
iskolánknál az asztalos ipartanműhely
meg lesz nyitva, hova a polgári iskola 4., 5. és
6. osztályos növendékei vétetnek fel. — Ennek
érdekében felszólalni, célja jelen sorainknak.

Igaz, azt mondhatja bárki, hogy ilykép
csak egy iparágot sajátíthatnak el a növendé-
kek, de e bajon is segítve fog lenni, ha figye-
lembe vesszük, hogy más polgári iskolák mellett
meg más irányú tanműhely lesz felállítva, és a
szülők kölesönösen esérébe adhatják gyermekei-
ket és az élelmezési költségtől ilykép megmen-
kedve, ép annyiba kerül gyermekük kiképezte-
tése, mintha itthon tanulnának. Az intézetek
igazgatóinak jut e tekintetben a közvetítő szerep
és meg vagyunk győződve, hogy ők nem lesznek
szükkeblűek s nem fognak attól tartani, hogy
igy tanulók létszáma esetleg kevesbedni fog,
sőt ellenkezőleg, a hozzájuk forduló szülőknek
a legnagyobb készséggel megadják a kellő utba-
igazítást, vagy emelkül is figyelmessé teszik a nö-
vendékeket a közel vidékükön fennálló ipartan-
műhelyre, hogy egyik vagy másik nem akarja-e
kiképeztetését ott nyerni? —

Ez az egyedüli mód, amely által lehetővé
tehetjük városunk lakosságának iparra készülő
gyermekait nemcsak a nálunk legközelebb meg-
nyitandó asztalos ipartanműhelyben az asztalos-
ság, de a többi iparág elsajátítását is a legese-
kélyebb anyagi áldozat vagy megerőltetés nélkül.

Hiszszük, hogy városunk polgársága áthatva
ezen ipartanműhely hasznos volta által, meg jól
tudva, hogy korunkban — eltekintve a nagy
anyagi áldozatoktól — mily óriási küzdelembe
kerül a tudományos pályára készülő ifjúnak,
míg célhoz juthat: föl fogja e tanműhelyt karolni
és gyermekeit szakképzett iparosokká fogja ott
nevelteni.

Itt az ideje, hogy azon, a régi időből reánk
maradt félszeg szokással — az iparos pálya le-
nézésével — örökre szakítsunk. Hisz korunk
jelszava a munka. Ez képezi az államok
súlypontját; munka és ipar azon forrás,
melyből egyesek úgy, mint egész nemzetek jó-
létüket, életerejüket merítik; ez azon káposc,
mely a nemzetesaladokat összefűzi és bátran el-
mondhatjuk, hogy napjainkban kulturállamnak
csak azon ország tekinthető, önállóságra, fenn-
állhatásra csak azon nemzet számíthat, mely
kifejlődött iparral bír.

Ne idegenkedjünk tehát e hatalmas missi-
óval bíró pályától, sőt kétszeres buzgalommal

küldjük oda gyermekeinket, hogy ők majd hat-
ványozott lépéssel hozzák helyre e téren azt,
ami velünk együtt elődeink elmulasztottak!

Emeljük fel az ipart az azt napjainkban
joggal megillető helyre.

A zala-egerszegi szent-iváni helyi ér- dekű vasút-ügy.

A társadalom jólétét többé kevesebb elő-
mozdítani törekvő vállalat kivételhez nem el-
gendő a pusztá lelkesülés, mely az ügy élén álló
férfiak keblét hevíti, nem elegendő a fúradhat-
lan buzgalom, melyet egyesek a nemes ügy ér-
dekében kifejtnek: hanem mindezek mellett
egyik legfőbb tényező a pénz. Ez azon moz-
gató erő, melynek hiányában már igen sok
nemes, üdvös eszme hajótörést szenvedett.

A zala-egerszegi szent-iváni helyi érdekű
vasútügyi végrehajtó bizottság áthatva a fentebbi
állítást igazságától, f. hó 14-én tartott ülésén egy
felhívás kibocsátását határozta el avégből, hogy
a városi és vidéki érdekeltség tagjait bizalom-
teljesen felkérje a vasuti előmunkálati költségek
fedezésére szükséges összegnek közadakozás ut-
ján való előteremtésére.

Lapunk szerkesztőjéhez is küldetvén ily
felhívás, a közönség tájékoztatása végett közöl-
jük azt egész terjedelmében.

Felhívás.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési
m. kir. miniszterium által f. 1883-ik évi augusztus
hó 3-ról 26094. sz. alatt egy a cs. és kir.
szab. déli vaspálya zala-szent-iváni állomásából
kiágazó s Zala-Egerszegig vezetendő helyi ér-
dekű vasút vonalra az előmunkálati engedély
egy évre megadatván, alólítottak, mint az érde-
keltek értekezlete által választott bizottságból
kiküldött végrehajtó bizottság tagjai, megbiza-
tásunk folytán a t. közönséget az előmunkálati
költségek fedezésére önkéntes hozzájárulásra, s
az e célra szánt összegnek az aláírás alkalmá-
val azonnali lefizetésére azon kijelentéssel kérjük
fel, hogy az adott összeg a vasút kiépítése ese-
tében visszafizettni, — esetleg beszámíttatni fog.

Jelen felhívás és aláírási ív Udvardy Ig-
nác urnak, mint a „Zalamegye“ című lap szer-
kesztőjének a t. közönség körében az aláírások
eszközése, az aláírt összegek átvétele és Hollósy
József úrhoz, mint az érdekeltek pénztárnokához
Zala-Egerszegen leendő beküldése végett szíves
kérésünk mellett tisztelettel átadatott. Kelt Zala-
Egerszegen, 1883-ik évi augusztus hó 14-én. A
végrehajtó bizottság: Háczy Kálmán m. k.
Arvay István m. k. Skublics István m. k. Skub-
lics Jenő m. k. Szigethy Antal m. k. Dr. Czün-
der István m. k. Kaiser József m. k.

Felreértés kikerülése végett szükségesnek
tartjuk kijelenteni, hogy az ezen alkalommal
adandó összeg kizárólag az előmunkálati köl-
tségek fedezésére fog fordíttatni, melynek vissza-
követelésére igényt csak azon esetben nem lehet
tartani, ha a vasút nem létesülne. Mig a vasút

Egy schonnai szolgálólegénynek csak nem fogja
odaadni a leányát!

Oda van az már ugyis ígérve Csülök Bódinak, a
leggazdagabb legénynek a faluban.

Szomorú vigyázatok ezután Ilonkára, minden lé-
pésére, minden mozdulatra; de azt az egyet még sem
tilthatták meg, hogy ne hallgathassa esténként azokat a
fájó szomorú nótákat, miket oda lennt a eszjésen valaki
tilinkóján minden áldott este újra meg újra eldalolt.

Ez a kis tilinkó minden este újra meg újra meg
szólt.

Ilonka akkor mindig kiült az ablakba, nehéz forró
könyök folytát alá gyönyörű arcán. Nem is volt az
esoda... olyan bánatos hangon sirt, zokogott az a
kis tilinkó...

„Nézlek, nézlek de hiába nézlek,
Nem valóg vagy te szegény legénynek,
Te gazdagd én meg szegény árva,
El van tőlem a te szíved zárva.“

Csülök Bódi is hallotta azokat a szomorú nótákat.
A féltékenység ördöge szálta meg akkor mindig lelkét.
... Rettenetesen tudott gyűlölni.

Egy este egyszer csak elhangzott, azután nem
szólt többé a tilinkó; s a ki azon azokat a bánatos nó-
tákat dalolta, Marciit másnap reggel a ...i erdő mellett
megölte találták.

A szegény szolgálólegényt eltemették, a temető szé-
lén a földbe letették. ... Egy kis gyalutlan keresztet
is tűztek fölébe ... aztán ott hagyták s nem gondolt
vele többé senki. ...

Szegény Ilonka? Még csak ki sem kísérhette a
temetőbe, még csak nem is mehetett el a temetésére!

Hogy is engedhette volna meg azt a gőgös Banai
Mihály, hogy az ő leánya egy szegény szolgálólegény tem-
etésére elmenjen?! ... Mit szólt volna a világ?! ...

A szegény leány magába fojtotta vérvő szíve fáj-
dalmát. Nem panaszkodott senkinek. ...

Mióta Marci már nem volt többé az élők sorában,
azóta a nap óta Csülök Bódiól szörnyű vig legény lett.

kiépítése esetében az érdekeltség fő törekvése
oda fog irányulni, hogy ezen, az előmunkálati
költségek fedezésére adott összeg az illető alá-
íróknak visszafizetessék, vagy esetleg beszámít-
tassék.

Tekintve, hogy egyesek alig érezhető anyagi
hozzájárulásukkal a városunk és vidéke anyagi
érdekeinek előmozdítására oly nagy horderejű
vasút létesítését egy hatalmas lépéssel előbbre
viszik: nem kételkedünk benne, hogy városunk
és vidékének közönsége, mely a nemes ügy
iránti lelkesülésének szóval és tettel már száma-
talanszor fényes jelét adta, tehetségéhez mérten
iparkodik filléreit a közügy érdekében feláldozni
és ez által lehetővé teszi, hogy az előmunkálati
költségekre szükséges összeg közadakozás útján
mielőbb egybe lesz gyűjtve.

A dunantuli onk. tüzoltó-egyletek kerületi szövetségé- nek 1883. évi aug. 12-én Keszthelyen tartott közgyűlése.

(Vége.)

A szokásos megnyitási formások elsorolásától
megkímélném szíves olvasóm türelmét, de krónikairó lé-
temre kötelességem minden mozzanatot feljegyezni.

A gazdasági tanintézet egyik földszinti tágas tan-
termében összegyűltünk vagy 30—40-en, hol is *Balázs
Arpád* tanintézeti igazgató úr rövid szavakban jelenté
ki, mikép a tüzoltó intézmény, „e valóban nemes és szent
ügy iránt való tekintetből“ szíves készséggel engedé át
az igazgatóság tantermét tanácskozási helyiségül. Ezután
Szabó Károly nagyérdemű és lelkes szövetségi elnök ur
constatálván, mikép 19 egylet 2—2 szavazattal jelent
meg s e szerint a gyűlés az alapszabályok szerint hatá-
rozat képes levén, azt megnyitottak jelenté ki s felol-
vasta terjedelmes és kitünő szorgalommal készített elnöki
jelentését. —

Biz' ezen jelentésben oly kevés a vigasztaló s oly
sok a leverő, hogy nem szívesen időzöm sokáig emlé-
kénél. Nem vagyok sem optimista, sem pessimista, de
mégis nagy mérvben lehangolt az elnöki jelentés alap-
hangját képező s azon valóságos gyásztyolként végig
vonuló ama kijelentés, hogy: haladás helyett *stagnatio*,
általános pangás, közöny és munkálanság jellemzik a
szövetség 2 évi működését! ...

En édes jó Istenem! be elszomorodtam ... Hát
ezen a minden vallás alapját, egyik első s legfőbb hitá-
gazatát képező *felebarát szeretet* tanán alapuló intézmény
csak *enygő érdeme!* ... Nem emberi és hazafiai szent
kötelessége volna-e ezen jótékony célú intézményt min-
denkinek gazdagnak, szegénynek, úrnak és parasztnak,
férfiúnak úgy, mint a nőnek pártolni egyaránt? ...
miként a tüzoltó rész esetén nem tesz különbséget *sehol és
soha!* ...

A számomra kiszabott tér nem engedi, hogy ez
irányban tovább folytathassam elmékedésemet, pedig be-
sok mondani valóm volna még! ... Csupán azon egy
vigasztalást fedeztem fel az elnöki jelentésben, hogy a
dunantuli kerületben a tüzoltó egyletek száma *45 új
egylettel szaporodván* 115-re emelkedett, tehát *nem fogy-
tunk*, nincs *visszaség*, az *intézmény terjed*, mert mindin-
kébb tágasabb körben ismerik fel annak *üdvös voltát*.

Az elnöki jelentés tartalma által előidézett „nyo-
mott hangulat“-ot fokozta még az, hogy a jegyzőkönyv
hitelesítésére és a pénztári számadások megvizsgálására
kiküldendő tagok megválasztása után a szövetség mun-
kás és szeretett elnöke lemondott és pedig azon kijelen-
téssel, hogy az eddigihez hasonló körülmények között
az elnökséget újabbán elfogadni semmi szín alatt sem
hajlandó!

... Bokrétás virágos kalapot nyomott a fejébe, úgy
sétált be mindig a Banai Mihály uram házába.

Innen onnan már megtartják a kézfogót!
Azután majd jön a lakodalom is! ...

Megjött a tavasz. * Bekoszorúzott mindent, hegyet
völgyet lombbal, virággal. — Belátogatott a b...i teme-
tőbe is. A víg dalu madárkák oda is beszélték énekelni,
dalolni. A falubeliek naponta kijártak a temetőbe; minden-
kinek csak volt, a kinek sírjára virágot ültessen. Na-
ponta ékebb, szebb lett a temető.

Ott a pusztá, egyszerű sír felett is a temető szélen
nem sokára virágok nyíltak, illatoztak. Pedig annak a
sírnak nem volt senki gondozója. Fel is tűnt ez minden
temetőbe járóknak, de az okát elgondolni, kitalálni nem
tudta senki.

Csendes tavaszi éjszaka volt. Fenn az égen alig
ragyogott egy-két halavány csillag. — ... Schol semmi
nesz, halott némaság minden felé. —

A b...i temetőben is minden hallgat. Ki is járna
most ily késő éjjeltájban kinn a temetőben?! de mégis,
... mintha ott a temető szélen azon a síron valaki ülne?!
Igen ... Egy fiatal lányka volt az. Bánatos fejét

a keresztre hajtva ült ott a sírdomb oldalán. —

Fehér halavány arcáról a fájdalom sirt le, könyök-
kel telt bágyadt szeméi a körülötte lévő sírkereszteken
tevédeztek. —

Istenem, mi minden lehetett a gondolatja?! ...

Majd, csendesen felkelve helyéről, a sír felett a
virágokat kezdé gondozni, ápolgatni. Egyszerre ... a
temető sövénye körül, egészen ott a sírdomb mellett
zörgés támadott. A fiatal leány ijedve tekintett körül a
setét éjszakában a sírdombok felett. A zörgés elmúlt ...
majd a temető árokából egy ijesztő, fekete alak emelke-
dett fel. A fiatal leány hátraesett; ... ráesett, rárogyott
arra a kis gyalutlan keresztúra. ...

Az az ijesztő alak a temetőtől aztán berohant a
faluba, egyenesen a Banai Mihály uram háza alá, s erő-
sen zörgetni, döngetni kezdé ott az ablakot.

elmond mindent apámnak, ha kigyelmedet el nem ha-
gyom s nem őt szeretem. Azért a jó Istenre kérem ki-
gyelmedet, ne járjon egy időre a házhoz ...

— Lásd Ilonkám — szólt nagyon szomorú hangon
a legény — előbb-utóbb is ez lett vége a mi szerel-
münknek ... Te gazdag leány vagy, én szegény szol-
galegény vagyok. ... Nekünk nem szabad egymást
szeretnünk! ... Azért Ilonkám jobb teszed, felejtés el
engem! ... Mi úgy sem lehetünk soha egymásé. ...
Minek is keserítettem én annyit a te angyali szívedet?!
... Tépd ki az én képetet szívedből! ... Te még
boldog lehetsz! ... és szép göndör fürtös fejét bánatosan
lehajtva elfordult. —

Egy nehéz könyesepp gördült alá szép arcán.
Marci! — szólt láztól égő, kigyult arcával a leány
— mit beszélsz kigyelmed?! ... Hát így szeret engem?! ...

Bizzunk a jó Istenben, megsegít az minket is!
En kigyelmeden kívül soha más szeretni nem tu-
dok! ... Ha kigyelmed is elhagy, akkor ... s itt
keserves zokogásba fult szava. —

Galambom! — szólt ismét a legény közelébe si-
mulva a leány arcához — nézz a szemembe, ott meg-
látod, hogyan szeretlek én téged! — De lásd ... a te
apád az a gazdag, büszke ember, hogyan is nevezhetne
egy koldus szolgálólegényt a fiának! ...

— Édes apám idővel fel fog hagyni büszkeségével,
ha majd befogja látni, hogy leánya csak kigyelmeddel
lehet boldog, hogy csak kigyelmedet szereti.

— És te galambom — kiáltott örömtől, boldog-
ságtól ragyogó arcával a legény — annyira szeretnél te
engem?! ...

Örökre! ... suttogott Ilonka, s egy hosszú, édes
esőkban forrt, tapadt egybe a két szerető lélek.

Csülök Bódi csakugyan elárult, elmondott mindent.

Banai Mihály uram, aki mindéddig nem tudott, de
még csak nem is sejtített az egész dologról semmit —
megizente azonnal Marciinak, hogy kerülje még a háza
tájékát is!

Elbucsuva szives házi gazdától és Keszthelyen szerzett újabb, valamint ugyanitt feltalált, évek óta nem látott, régi ismerőstől és jóbarátoktól; szívünkben közzévettem mondva *Keszthely város részének*, mely minket szivesen fogadott és többet látott bennünk, mint mulatsághajhászó korhely tüzoltók gyülekezetét, a mely komolyabban szemügyre véve munkálkodásunkat felfogta, megértette, sőt meggyőződést is szerzett magának arról, hogy itt egy jótékony és nagy eszmé iránt lelkesült férfiak igyekeznek leküzdeni az előítéletek középkori bástyáit és diadalra juttatni azon lobogót, mely alatt szolgálói a gúny és kicsinylés dacára is becsületbeli és édes kötelességüknek ismerik!

Kocsira ültünk, hogy meglátogassuk a kellemes fekvésű „Hévíz” fürdőt, melyet közülünk még többen nem láttak.

Egy pillanatra azt hittük, hogy a közgyűlés folytatása következik, annyi tüzoltó hemzsegett a kis fürdő helyen, mely igen csinos, de még arra, hogy valódi fürdő s mint ilyen kellemes és kényelmes tartózkodási hely legyen, igen sok kívánni valót lehetne felsorolni.

Az együtt-lét ez utolsó percei a legkedélyesebb hangulatban teltek el, melyet csak a vallás pillanata tett egy kissé komolylyá — azután felhangzott jobbról balról az „Isten veletek bajtársak!” majd vigasztalóul a „viszont látásig jövőre — *Fiuméban* — és szétosztottunk a szélrózsza minden irányában!

Lezajlottak a „Keszthelyi napok” hogy lesz-e eredményük és minő? — azt a jövő fogja megmutatni, valamint azt is, hogy azoknak lesz-e igazuk, kik a tüzoltó intézmény életrevalóságába vetett rendithetlen bizalommal és hittel nyugodtan néznek a még kétségtelenül hátralevő, nem esekély fáradságot és valódi kitartást, őszinte lelkesedést és törhetlen erélyt igénylő küzdelmek elé, vagy azoknak, kik esüggeden és kishitűen összetett kezekkel nézik az idők folyását, azon gyáva hitben, hogy úgy is hiú minden igyekezet, hasztalan minden törekvés mindaddig, míg az állam nem veszi védszárnyai alá és mindent nivellizáló hatalmi körébe a tüzoltó-ügyet?

Hogy ez utóbbi esetben lesz tüzoltó intézmény, azt elhiszszük, de hogy nem lesz önkényes tüzoltó-intézmény, azt bátrak volnánk vita tárgyává tenni.

Igyekeztem legalább is megközelítőleg hű képét nyújtani a történetnek és meggyőzni a tüzoltó intézménnyel s annak szervezetével nem eléggé ismerős közönséget szándékaink tisztaságáról, harcunk igazságosságáról és az ügy életrevalóságáról. Ha nem sikerült? légy szives nyájas olvasóm azt eröm és tollam gyarlóságának, de ne jó akaratom hiányának és semmi esetre sem annak tulajdonítani, mintha az ügy nem volna elég magaslatos és méltó a komoly megfigyelésre és önzetlen pártolásra.

Végül kedves bajtársaim, kik évek óta velem egy sorban működni, előttem példaképpen világítani s engem barátságokkal megtisztelni szivesek voltak, fogadjatok ez igénytelen sorokat emlékeül az együtt-éltőt kedves napoknak és élő bizonyosságul annak, hogy az általatok elhittett mag nem hullott sziklára, hogy az kikelt, virágozni készül és hogy ariá, mikép gyümölcsöző is legyen, egy részről szives támogatások és tanácsaitok nálam mindig hálás elfogadásra és követésre találndnak, más részről pedig azon gyümölcsözés létrehozásához erős akarat, őszinte törekvés és buzgó munkásság bennem nem fognak hiányozni.

Isten veletek! és áldása működésünkön.

— 6 —

A zalamegyei gazd. egyesület hivatalos Értesítője.

Jegyzőkönyve.

a zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegben 1883. évi július hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésének.

Jelenlevők: Háczky Kálmán elnök, Skublits Jenő, Skublits Zsigmond, Bessenyei György, Königmayer János, Szigethy Antal gazdasági egyesületi tagok, ez utolsó úgy is mint jegyző.

Elnök ur az ülést megnyitván, előadta, hogy miután a f. évi július hó 8-án Keszthelyen tartott rendes közgyűlésen a szarvasmarha tenyésztés emelése érdekében alkotandó megyei szabályrendelet javaslatnak az igazgató választmány által beterjesztett tervezete a részletes tárgyalás folyamában indványozott elvi módosítás elfogadása folytán újabb átdolgozás végett egy bizottságnak adatott ki, s ez a munkáját beadta, szükségesnek tartotta a jelen rendkívüli közgyűlést összehívni, hogy a javaslat közgyűlésileg végleg megállapíttassék, s a tekintetes megyei törvényhatóságnak beterjesztethessék.

Elnök ur ezen intézkedése helyeslőleg fogadtatott s következő tárgyak intéztek el:

64/245—1883.

Felolvastatván a f. évi július hó 8-án Keszthelyen tartott közgyűlés 55/165—1883. szám alatt hozott végzésével kiküldött bizottság által beterjesztett tervezet a szarvasmarha tenyésztés érdekében alkotandó megyei szabályrendeletnek, a közgyűlés, tekintve, miszerint a f. évi július 8-án Keszthelyen tartott közgyűlés 55/165. sz. a. hozott végzésével kimondotta, hogy a szabályrendelet minden bika tulajdonosra kivétel nélkül az általános kötelezettség és tilalom elve alkalmazásával dolgoztassék ki, — habár a jelenlevők egyéni véleményeikkel azon határozat elvéhez egyhangulag nem járulnának is, — minthogy e közgyűlés, a mely az előbbiek e tekintetben csak folytatása, azon közgyűlési határozat megváltoztatására magát illetékesnek nem tartja, a kimondott általános kötelezettség és tilalom elve érintetlenül hagyásával a javaslatot szerkezetében tárgyalás alá vévén, az igazgató választmány véleménye meghallgatásával is azt a következő szövegben állapította meg:

Zalamegye szabályrendelete a szarvasmarha tenyésztés érdekében.

Minthogy a hasznos állattenyésztés nemcsak az okszerű mezőgazdaság lényeges kellékét és bő jövedelmi forrását képezi, de annak felvirágzása közzgazdasági fon-

tos tekintetből is a közzhatósági segélyezést és támogatást méltán igényli, tekintve, hogy a helyes irányú szarvasmarha tenyésztés csak úgy biztosítható, ha megfelelő számu és minőségű apaállatokról gondoskodva van, — minthogy ezt a közzségekben a szarvasmarha tartó közönségre szabad társulás útján sikeresen elérni ez idő szerint még nem lehet, — a cél elérése és elősegítése tekintetéből a közzhatósági közbenjárás és intézkedés mulhatlanul szükségesnek találattván, Zalamegye törvényhatósága a szarvasmarha tenyésztés emelése érdekében a következő szabályrendeletet alkotja és lépteti hatályba:

1. §. Zalamegye területén minden tenyészbika időközönként megvizsgálandó és a melyek a tenyésztésre alkalmasoknak találtnak, tenyészigazolvánnyal ellátandók és nyilvánartandók.

2. §. A vizsgálatot a járásonként — s Nagy-Kanizsa város területén kiküldött bizottságok teljesítik.

Mind egyik bizottság elnöke a járási szolgabíró, illetőleg Nagy-Kanizsa város polgármestere, — akadályoztatásuk esetében hivatalos helyettesük; tagjai: egy megyei állatorvos, a megye közgyűlése által választott egy megyei bizottsági s a zalamegyei gazdasági egyesület által saját közből kiküldött két tag.

Tekintettel azonban a járáások terjedelmére s a körjegyzőségek számára, járásonként — a körjegyzőségek kellő beosztásával — több ilyen bizottság alakíthatatik.

3. §. A vizsgáló bizottságok határozata érvényességéhez az elnökön és az állatorvoson kívül legalább egy tag jelenléte szükséges.

Ha az állatorvos szavazata számításával a szavazatok egyenlők, akkor a bizottság határozataként azon vélemény mondandó ki, a melyre az állatorvos szavazott.

4. §. A vizsgálat rendszeren tavaszkor járásonként a bizottság által meghatározandó helyen és napon teljesítendő.

Kivételesen az egyes közzségekben teljesítendő akkor, midőn beigazoltatik, hogy a megvizsgálandó bikának a vizsgálati helyre és időre elővezetése elháríthatatlan akadályokba ütközik, avagy elővezetése beigazolt ok nélkül elmulasztatott, továbbá midőn a bikatulajdonos az általános vizsgálat megjeitése után szerzett avagy két évet betöltött tenyésztésre alkalmazandó bikáját tenyész igazolvány kinyerése céljából az általános vizsgálaton kívül öhajítja megvizsgáltatni.

5. §. A vizsgáló bizottságot az elje vezetett bikák bírálásában az állattenyésztést annak általánosan elismert helyes elvei vezéreljék.

Ezek alkalmazásával határozata „engedélyezésre” — „a tenyésztésre alkalmazástól ideiglenesen” — vagy „végrelegesen eltiltásra” szólhat.

(Vége köv.)

Helyi, megyei es vegyes hírek.

Utea' zavargások városunkban. A nagyvilági mozgalmak hullámának legvégső habgyűrűje igénytelen városunkba is elhatott, a mennyiben esütörtökön, f. hó 23-án este 9—10 óra között az összecsoportosult esőcselék néhány izraelita polgártársunknak ablakait a csási, bozót, kaszaházi és olai utcán bevverte.

A teljes erélyvel folyamatba tett rendőri vizsgálat feladata kideríteni a minden körülmények között helytelenítendő tett indokait és fenytésre méltó tetteseit, azért ezuttal s addig tartózkodunk az események feletti ítélet és vélemény nyilvánításától.

Annnyit azonban már is határozottan mondhatunk, hogy a mozgalom nem antisemita jellegű és csak véletlenszerű az, hogy a cséselék dűhe éppen izraelitákat talált, mert azok egyike egy helybeli lakatos mesterrel esütörtökön délután összeszólakozván, indokolatlan dühében ennek fején veszélyes kés surást ejtett.

A nem eléggé kárhóztatható kiszökés tehát személyes boszuállítás és nem felekezeti gyűlölet műve volt s a dolog még inkább elmérgesedett egyes izraelita polgártársaink részéről a tömeg közé tett lövések által.

Pénteken este a mozgalom ismétlődött dacára, hogy alispán ur távirati megkeresésére Kanizsáról délután egy század gyalogság érkezett. — Este 7 és fél órákor már gyülekeztek a városházra, hol a délelőtti és délutáni kihadgatások folytán letartóztatottak bezárva valának s éltelen láma közt követelték azoknak kibocsátását. — Azt hiszszük, ha a letartóztatottak egyesek felelőssége mellett szabadon boesátattak volna, pénteken este a zavargás nem ismétlődik.

8 óra tájban az olai utcából jött gyors léptekkel a katonaság, a piacon levő kútnál megállt, majd egyszerre a harm kiáltásra szétszórtan gyors futással rontott a tömegre; még a vendéglő előtti járdán is dolgozott a puskatus s néhány békés polgárnak, a kik a vendéglő előtti ajtónál álltak, csak nagy ügyvel bajjal sikerült a vendéglőbe bemenekülnök. Később újra a bezártak kibocsátását kérték; tíz óra tájban szolgabíró ur és Kovács Károly tüzoltó főparancsnok urak ez érdemben alispán urhoz mentek, mire 11 óra és mellett a letartóztatottak kibocsátattak. — Ezzel azután pár órára csendesség lett. Ejjél felé azonban nagyobb mérvben ismétlődött a zavargás, mint esütörtökön este, sőt pár boltot ki is fosztogattak.

Határozottan mondhatjuk mind késő esti körüljárásunk alkalmával szerzett tapasztalataink alapján, mind szavahihető és szintén a tömeg közt megfordultak nyilatkozata után, hogy városunk polgársága a tüntetéstől magát egészen távol tartotta, sőt a tömeg és legnagyobb része teljesen ismeretlen és legnagyobb valószínűség szerint a közel vidékről jöttékből állott.

Szombaton délelőtti városi képviselő testület volt, melyen alispán ur is megjelent, felhívta a képviselő testületet, hogy a város polgársága a katonasággal együtt működjék közre a további zavargások megakadályozása végett, mire el lett határozva, hogy szombaton d. u. 5—6 óra között az olai, a felérképi, csási és kaszaházi utcán lesz a polgári őrség felállítva a katonai kordon mögött. Komolyankérjük polgártársainkat, munkásaik és eselédjeik körében iparkodjanak oda hatni, hogy azok a mozgalomtól magukat egészen távol tartsák és így

mentsék meg városunkat azon szegényfoltól, mintha itt az egyik vallásfelekezet a másik irányában való türelmetlensége és gyűlölködése által a város összeségét s az ily ocsmányagságtól távol álló tisztességes polgárokat is megbélyegző törvénytelen és a büntető törvényekbe ütköző eszelekedetekre volna képes ragadtatni magát.

Városunk utcáin szombaton délután a polgárságot nyugottságra intő következő tartalmú felhívások voltak kifüggesztve:

Zala-Egerszeg polgáraihoz! Zala-Egerszeg városában a tegnap és tegnapelőtti múlt éjjel-eken a polgárok egy részének személyi és vagyoni bántorsága legsúlyosabban megtámadtatott. — Fájdalmassan érint, hogy ezen eléggé meg nem bélyegezhető merényleteknek megyénk székhelye Zala-Egerszeg volt színhelye. Az ország és a külföld rövid napok alatt tudomással fog birni az itt előfordult zavargásokról, s kárhóztató ítélete sujtani fogja városunknak és ezzel megyénknek eddig mindenkor fenntartott jó hírnevét. — Művelt és rendezett álamban, melynek első és legfőbb feladata, hogy polgárait a jogbántorság oltalmában kivétel nélkül részesítse, az ily erőszakoskodások meg nem tűrhetők; tehát figyelmeztetek mindenkit azon szigorú büntetésre, melyet a törvény az ily zavarok intézői és részeseire mér, más részről ki kell jelentenem, hogy a megzavart rondet, s a város polgárainak békés nyugalmit a törvény által rendelkezésre adott legvégső eszközök alkalmazásával is helyreállítani és fenntartani törvény által előírt köteleességben áll. — Bizalommal fordulok Zala-Egerszeg város polgárainak ismert hazafiságához! A város polgárainak józan érteke felfogja ismeri a veszélyt, melyvel az elkövetett rendezavarások nem csak a társadalmat, hanem a város életérdekeit is fenyegetik; s azért azon szilárd meggyőződésben vagyok, hogy a polgárság komoly, nyugodt megtartása a rendbontók megfékezésére tett hatósági intézkedések sikerét megkönnyíteni és előmozdítani fogja; mi, hogy úgy legyen, városunk becsülete is elengedhetlenül követeli. Zala-Egerszegben, 1883. aug. 25-én. Svastits Benó m. k. alispán.

Felhívás! Zala-Egerszeg város polgáraihoz! Azon sajnós események folytán, melyek városunkban a megelőző napokban előfordultak s a melyek városunk jó hírnevének a legnagyobb ártalmára szolgáltak, nehogy a hatóság által a közönség és rend visszaállítására ide rendelt katonai fegyveres erő szükségserű alkalmazása által a kedélyek még jobban felizgattassanak és ennek szomorú következményei úgy az egyes családokat, mint magát a város közönségét károsítólág érinthessék, a mai napon összegyűlt zala-egerszegi polgárság egy akaratulag elhatározta, hogy városunkban megháborított közrend és esend helyreállítására és további fenntartására szükséges intézkedések megtételét minden katonai fegyveres erő lehető alkalmazása nélkül magára vállalja. — Hogy tehát ezen nagyon is fontos és magára vállalt polgári köteletségének a városi polgárság tökéletesen eleget is tehessen, szükséges van arra, hogy Zala-Egerszeg városának minden egyes lakója — áthatva a személyi és vagyonsbiztonság érzetétől, városunk jó hírnevének és jól felfogott érdekének tekintetéből, egész odaadással véltünk egyesüljön s a közös cél elérhetésére kezét nyújtson. Ennek folytán felhívjuk Zala-Egerszeg összes polgárait, hogy különösen minden egyik a maga hatáskörében felügyeljen arra:

1-ör hogy estéli 8 órától kezdve minden ház lakója és minden iparos segédmunkásai- és eselédjeivel oda haza tartózkodjék s ház ajtai és kapui csukva legyenek, mely intézkedés pontos foganatosításáért az illető háztulajdonos, munkaadó és eselédtartó gazda felelőssé is tétetik. 2-ór. A város utcáin estéli 7 órától kezdve semmiféle emberi csoportosulások megnem engedtemek; mindenki az illető városi őrség által erre felszólítva azonnal szétoszlan és lakóhelyére bevonulni tartozik. 3-ór. A háztulajdonosok saját érdekükből azonnal intézkedni tartoznak, hogy házaikban, egy könnyen hozzáférhető helyen tartandó éveteti edényben kellő mennyiségű víz készletben tartassék. Végül figyelmeztetik a városi közönséget, hogy a mennyire a város polgárai által elvállalt ezen békés intézkedések sikerre nem vezetnének az iderendelt katonai fegyveres erő hatóságilag utasítva van a városban megháborított közrendet és esend szükség esetén fegyver alkalmazásával is fenntartani. Ova intjük és felkérjük polgár társainkat, hogy saját jól felfogott érdekeinkben véltünk kezét fogjanak és ezen békés intézkedéseink helyes foganatosításával a megháborított közönséget és nyugalmat helyre állítani és fenntartani sziveskedjenek.

A zala-egerszegi városi előjáróság.

Iskolai értesítés. A zala-egerszegi polgári fiú- és felső leányiskolánál az 1883/4. tanévi beiratások aug. hó 31-én és szeptember hó 1., 2. és 3. napjain lesznek mindenkor d. e. 9-től 12 óráig a polgári iskola épületében az igazgatói irodában. Ugyanazon napok délutánjain 2 órákor tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok. A tandíj a polgári iskolánál egy évre 6 fit 50 kr., a felső leányiskolánál 4 fit 50 kr. Mindkét tanintézet növendékei közül a tandíjfeizetés alól csak azok lesznek felmentve, a kik szegénységüket a városi hatóság részéről kiállított bizonyítvánnyal igazolják. Szegénysorsu, szorgalmas tanulók tankönyveket is nyernek.

Végül értesíttünk a t. c. szülők, hogy a polgári iskola 4., 5. és 6. osztályos növendékei a délutáni időszakban akár az asztalos ipartanműhelyt látogathatják, akár a kereskedelmi irányban nyerhetnek kellő oktatást, míg a gymnasiumba átlépni szándékozó növendékek számára a latinnyelv ezután is lesz tanítva. Z-Egerszeg, 1883. aug. 23. A polg. fiú- és felsőleányiskola igazgató.

Értesítés. A magyar szent korona országai vörös kereszt-egyletének zala-egerszegi fiókja által a Rozenkráncz kertben mai napra tervezett népiünnep elmarad.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kiss Jolán hodosáni állami elemi népiskolai tanítónőt jelen állásában végleg megerősítette.

Halálozás. F. hó 22-én hunyt el hosszas szenvedés után a Csáktornától mintegy negyed órányira fekvő Pribislavecz község buzgó és hazafias érzelmű tanítója Kooz János. Özvegvet és öt kiskoru árvt hagyott

Hogy P. Szabó Károly úrnak elvesztése a szövetségre s magára a tüzoltó intézményre mily súlyos csapást képezett volna, azt csak az nem tudja, ki az ő törhetlen munkásságát, az intézmény fejlesztése s annak érdekei előmozdítása körül való elvitázhatlan érdemeit nem ismeri.

Könnyen érthető tehát a valóságos elszomorodás és fájdalom azon érzete, mely a jelenlévőket elfogá!...

Sok kérdés, reábeszélés, s azon ígéret után, hogy jövőre a szövetség minden tagja becsületesen munkálkodni, a tüzoltó intézmény s a szövetség ügyét szívón hordozva, azt saját hatás — ismeretségi — és társadalmi körében előmozdítani, terjeszteni, és az azt megillető polera emelni szent kötelességének ismerend, megingott az elnök elhatározása, újabb egyhangú megválasztatását elfogadta... és most már vidáman harsant fel az „*eljen P. Szabó Károly szövetségi elnök*“ és a kedélyekre nehezítő komor hangulat csozolásával derülten folytatánk a tárgyalást.

Alelnökül megválasztott színtén egyhangulag: *Kovács Károly* ügyvéd a zala-egerszegi önk. tüzoltó-egyletnek derék főparancsnoka, ki tüzoltó-körökben igen jó hírnévnek örvend és a tüzoltó-ügy emelése, sőt megalapítása körül magának érdemeket szerzett... Szövetségi titkár s választmányi tagok maradtak a régiak, ez utóbbiak azonban egy-két tevékeny és ifjú bajtárral feltrásvítve, kik közül különösen kiemelendő *Kósa Gusztáv* gyógyszerész s a jánosházi fiatal egyletnek tevékeny, értelmes és a tüzoltóügy iránt igen érdeklődő főparancsnoka, valamint a régiak közül *Piltz Pál*, a keszthelyi önkéntes tüzoltó egyletnek ernyedetlen munkásságú titkára, kire az ünnepélyek rendezése terheiből úgy tudjuk az „*oroszlán rész*“ nehezedett s akinek nyájás buzgalmaról és fáradhatlan előzékenységéről e helyütt hálásan megemlékezni kedves kötelességünknek ismertük.

A szövetség 1885. évben tartandó közgyűlésének székhelyét — *Kéményi Sanna* főparancsnok szíves meghívása következtében — *Csurgyó* mezőváros Somogy megyében jelöltetett ki.

Azon kérdés tárgyalása „miként lehetne a szövetséget bensőbbé, összetartóbbá, szervezettebbé tenni, hogy létele több (jobban mondva) nagyobb tevékenységet biztosíthatna“ meglehetősen élénk vitát idézett elő, melyben hallottunk sok dióti telve phrasisokkal, de kevés praktikus eszméket.

A tárgysorozat ezen 6-ik pontjára, valamint a 7-ik pont köpenye alatt előterjesztett több rendbeli indítványra (melyek között ismét kiserített az ominosus *ruha* és *zsinór*, illetve *rangjelzés* kérdése, mely a tüzoltó gyűlések valóságos *tengeri kigyóujára* nőtte ki magát) — a lehetőség szerint megfelelő határozatok hoztak, melyekkel ha nem mindenben értek is egyet, azokat mint a többség határozatát tisztelem és követni kötelességemnek ismerem, és a melyeket a közgyűlés jegyzőkönyvével együtt — szíves közlés végett — annak idején t. szerkesztő urhoz eljuttatni fogok.

E helyütt azonban mégis megjegyzendőnek tartom, hogy a szövetség működésének *első főkölléke a pénz*; legyen szíves tehát minden tag-egylet a csekély 3 frtnyi tagsági díjat pontosan befizetni, nem mint némely a legközelebbi alkalommal megnevezendő egyletek azzal éve-kig hátralékban maradni, — *második főkölléke pedig a munkásság*, a szövetség szellemi támogatása; iparkodjék tehát minden szövetségi tag az e téren szerzett tanulmányait, tapasztalatait; elméleti és gyakorlati ismereteit nem — véka alá rejtve — magának tartani, hanem a kezdők és egyéb érdeklődők okulhatása céljából közre boesatani. Hisz van 2 *magyar szaklapunk*, szívesen közlik ezek az ily cikkeket. Továbbá tartsa kötelességének mindegyik szövetségi tag-egylet a szövetség elnöke s választmánya megkeresésének gyorsan és pontosan eleget tenni, az ezek által kívánt felvilágosításokat készséggel megadni, a statisztikai kérdő íveket híven s a valóságnak megfelelően kitölteni s beküldeni... Ha ezek szerint járunk el, a szövetség virágozni és gyümölcsözni fog... Adja Isten!...

Kevéssel több sietve, lélekszakadva tért vissza ismét a temetőbe — de most már Banai Mihály urammal.

Beérve a temetőbe egyenesen a sir felé tartottak. A sirkeresztre dőlve még akkor is ott volt a haloványarcú fiatal leány.

— Ilonka! kiáltott Banai Mihály oda lépve a fiatal leányhoz.

— Ilonka! kiáltott újra... az nem mozdult. — A szegény Ilonkát halva találták már ott a siron.

Bódi! kiáltott az őrjöngő Banai Mihály ökökre szorított kezeit magasra felemelve a fekete alak felé fordulva — te ölted meg ezt a szegény leányt!...

Csükk Bódi ezekre a szavakra vissza tántorodott... a fejéhez kapott... egy rettenetes jajkiáltás hangzott, zúgott keresztül a temetőn, s mint a villám futott, rohant ki a temetőből.

Rettenetes átok űzte, bajtotta... A szegény Ilonka halovány szomorú képe, meg az a megölt véres fej, iszonyú képek voltak ezek, szüntelen ott voltak a nyomában.

Menekült. Tüskén-árkon keresztül. Tüske megvérezte lábát, ág megtépte testét... lélegzete elakadt... feljajdult... Tovább menekült...

Közel volt a Tisza, beleszaladott abba.

Az öreg Banai Mihály büszkesége egyetlen leánya halálával megtörött. Leányát oda temette a temető szélre, a szegény szolgálógnya mellé.

Ha itt az életben megvonta tőlük a boldogságot, egy földben feküdjének legalább oda lennt a sirban!...

Most már két virágos sir fekszik egymás mellett *oda kinn a temetőszélen*. Mindegyik sirból egy-egy rózsabokor nőtt ki. Ágaik szépen egymás fölé hajolnak, bimbóik csökölöknek, suttognak édes szerelemről, örök boldogságról... s ha közel az ősz, jönnek a hidegebb szelek, lehullnak, leszállnak oda azokhoz, a kiknek édes álmait annyiszor elusogták a sirdombok felett kesergő, bánatos öreg Bannai Mihálynak.

A ruha és rangjelzés kérdését pedig — közgyűlési határozat nélkül is — úgy oldhatjuk meg egyelőre legjobban, ha a magunk körében a tulságos fény és kirívó színvétel mellőzésével a lehető leegyszerűbben állítjuk ki, — természetesen az országos szövetség pozsonyi közgyűlése határozatának megfelelő rangjelzéssel — *egyenruhánkat*.

A közgyűlés befejeztével siettünk a *Niesner* vendéglő kerti helyiségében tartandó program szerinti *díszebédre*.

Azt hiszem jobb lett volna ezen *dísz*-ebédet egészen elhagyni, vagy azt inkább a kevésbbé hangzatos, nem oly sokat ígérő, de inkább megfelelő *köz*-ebédnek keresztelni.

En ugyancsak megbántam, hogy nem követtem szíves házigazdám meghívását s nem menten vele haza ebédelni.

Hja! házigazda uram keszthelyi lakos lévén, bizonyára ismerte a keszthelyi vendéglők *„Leistung fähigkeit“*-ját s a vendéglős urak azon elvét, miszerint minél több pénzért, minél kevesebbet és rosszabbat kell adni, akkor lesz haszon szépen!

Ezen ismeretgazdaság birtokában igen helyesen esekelkedett az én kedves szállást adó gazduram, midőn szépen haza ment ebédelni s a *díszebédre* csak azután jött, mikor otthon kicikélté „*a testnek kívánságait*“.

Az említett vendéglő kerti helyiségnek nevezett udvarában, szép fiatal ákácfaik alatt, melyek tudvalevőleg igen nagy árnyékot nyújtanak, vala felterítve két hosszú asztal — ezeknél foglalkánk helyet.

A vendéglős úr éppen nem panaszkodhatott a túllátogatottság ellen, mert az egyik asztalnak mintegy 2/3 része telt csak meg, a másiknál pedig alig ült 10-12 egyén, a többi üres volt és mi örvendeztünk azon józan fellevésben, hogy a ki 200 emberre készült, az alig száznak bőven és könnyen nyújthat eleget étel, ital és szolgálat dolgában.

Roppantul csalódtunk! — a szolgálat csiga lassúságú, étel ital a teríték árához (1 frt 50 kr.) arányosítva csekély és szeliden szólva: *elvezetlen* volt!

Ezen még csak megvizsgálatódtunk volna, de itt ismét előtérbe lép a *közönség visszahuzódása* felett való jogosult panasz!

A tüzoltókon kívül jelen volt tán 8-10 városi tisztviselő ur — egyebé senki... nő egyetlen egy sem!!

Emlékezzünk vissza a soproni, pozsonyi és zala-egerszegi szép napokra... vizsgálatódtunk azok szép emlékeid és fojtsuk magunkba méltó felháborodásunkat.

A krónika hitelessége kedvéért meg kell említenünk, hogy egy különben angol phlegmájú főparancsnok bajtársunk az ebéd közepén felkelt és szó nélkül elment Hévízre *ebédelni*, — egy másik nyíltan kifejezést adott indignációjának s panaszt emelt illetékes helyen, a többiek csak zúgolódtak, de olyan ki meglegedett lett volna nem volt egy sem!...

De hagyjuk e gyűlöletes képet. Különbben is helytelen szokásnak tartottuk mindig a tüzoltó közgyűlésekkel egybekötött *díszebédezt*, de ezuttal még jobban meggyőződöttünk nézetünk alaposságáról.

A közebéden felköszöntőket mondtak: *Trisztánoszky Lajos* főparancsnok, *Dr. Lipp Vilmos* elnök, *P. Szabó Károly* szövetségi elnök, *Teuffel Mihály* pápai főparancsnok, *Leungel Lajos* nkanizsai elnök, egy *aleszthi önk. tüzoltó bajtárs*, kinek nevét megtudnunk nem sikerült és még többen. —

Ugyancsak a közebéd folyamán alatt *üdvözölő távirat* küldetett *József főherceg ö kir. fenségének*, mint az aleszthi önkényes tüzoltó egylet főparancsnokának, mely egylet két tagja által képviselve is volt; — továbbá felolvastattak a megmen jelent tüzoltó-egyletektől érkezett *üdvözölő táviratok*, mintegy 5-6 drb.

Még be sem fejezhettük egészen ebédünket t. i. gyümölcs és sajt hiányában az asztalon levő fekete sárga tüzoltó sisakot ábrázoló tortákkal kezdünk farkas szemet nézni s tanakodtunk, hogy megegyük, avagy a kerítésnél ácsorgó gyermeksergeknek adjuk-e martalukul? — midőn megeredt a zápor, megszabadított a *díszebéd*től és bekergetett mindnyájunkat, a néző közönséggel amugy is telve levő *„szalellé“*-ba.

A legnagyobb rész felvonult az ugyanazon vendéglő emeleti helyiségeiben levő casinóba, hol is egy eszébe párolgó fekete kávé mellett elhatározottat: „mikip okulva a rajtunk most megesett díszebéden, továbbá elfogadva azon elvitázhatlan igazságot, hogy a tüzoltó közgyűlések célja egy részről a tüzoltók összetartósságát növelni, de másrésről a közönséggel minél bensőbbben érintkezni, egyesülni és összevegyesülni... *jövőre a közgyűlések alkalmával közebédek ne rendeztessenek*“.

Részemről a határozatot örömmel üdvözölöm, a mint annak meghozatala érdeméből némi kis részt magamnak is vindicállok és azt már annak meghozatalakor is üdvözöltem, mert a tüzoltó intézmény alapjában és egész szervezetében *demokratikus intézmény* lévén, a drága közebédek rendezése által a szegényebb sorsú tüzoltók elzáratnak attól, hogy bajtársaikkal együtt lehessenek s azokkal társalogva, tőlük úgy a *tüzoltó dolgokban*, mint *finomabb erkölcsök és moror elsajátításában tanulhassanak*; mert továbbá a vándor közgyűlések azon célja, hogy az ország, illetve különböző vidékek városai s ezek közönsége megismerkedjék a tüzoltó intézménnyel és azon elemekkel, melyekből a tüzoltók állanak, — az ily drága közebédek rendezése által meghiusítatik, mivel egyrésről a közönség nagyrésze az ily közebédekben való részvételtől — a nélkül hogy arra alapos és helyes oka volna — még mindig idegenkedik, másrésről pedig a közönség azon része, mely leküzdve alaptalan előítéleteit a közebédekben megjelenik, nem nyerhet hű képet arról, hogy mily elemekből állanak a tüzoltók? hisz azoknak a szegényebb sorsú tüzoltók azok drágasága miatt nem jelenhetnek meg; — mert végre a közgyűlések alkalmával rendezett költséges ünnepélyek sok tüzoltót viszarizasztanak a megjelenéstől, mivel az oda utazás is elég sokba kerül és méltánytalan, hogy különösen a szegényebb sorsú tüzoltók az ily ünnepélyek által vagy

nagyobb mérvű költségekbe kevertessenek, vagy azokban költségkímélésből részt nem vehetvén ez okból hom maradni kénytelenítessenek; de egyébként is legfőképp azért káros a sok ünnepély rendezése, mert ez által az összejövetelek tulajdonképeni céljától a *közgyűlésen és értekezleteken való megjelenéstől az idő s az egyének elvonatnak*.

Az említett irányban való megállapodás után azon kellemes meglepetésben részesültünk, miszerint az eső elállt, a keszthelyi önk. tüzoltó egylet díszgyakorlatának megtartása s a Balaton partjára tervezett séta és a tavon való csónakázás kivihetőnek mutatkozott.

A gyakorlat megtartott és tekintve, hogy a keszthelyi egylet *még fiatal*, valamint leszámítva egyes, részint a *gyakorlatlanság*, részint a *tulbuzgóság* által előidéztet malheuröket és szabálytalanságokat, eléggé jól sikerült... Különösen a esővetőnek még sok tanulmányt és nagy önmérsékletet ajánlhatunk; a szivattyúsoknak pedig kevesebb hirtelenkedést és összevágóbb túmlőkezelést.

A gyakorlat után *csurgyói és nagykanizsai* bajtársaink csengő, bongó és harsogó zene kísérete mellett kísértünk a mi kedves magyar tengerünk a szép *Balaton* partjára, hol csinosan befásított helyen letelepedve, élveztük a kitünő *„halászlé“*-ből s jó borból álló ozsonát, hallgattuk a Balatonon csónakázó tüzoltó zenekarok nőtáinak az enyhe szellő által hozzánk eljuttatott egyes accordjait; kölcsönösen hámultuk egymást a keszthelyi publicum színtén kísértél nagy részével és — újra ismerkedtünk; már t. i. azok, kik még a tegnapi éj és a mai nap folyamán nem eléggé tanulták egymást *megismerni és megszeretni*.

Szóval a Keszthelyen töltött idő legkellemesebb pontja e balaton-parti szórakozás lett volna, ha ezt is megmen zavarja egy kelemetlen s némely bajtárs szívét a hazatérésig elkeserítő intermezzo, mely eljárás a tapasztalatlanságnál is több lévén, megemlékezés nélkül nem hagyható.

Mint fentebb is érintém, még a casinóban létünkkor a Balatonon való csónakázás helyzetetett kilátásba, sőt erre ünnepélyesen és igen lekötelező modorban meghívás is lettünk.

E szívélyes meghívás következtében sok bajtárs, ki tán még soha sem látta a gyönyörű Balatont, annál kevésbbé részesült az ezen való kellemes ringatózásból álló csónakázás élvezetében, nem rettenve vissza *„szórvaföldi patkány“* létére a közmondás azon intő szövegétől, hogy *„a víznek nincs gerendája“*, — vállalkozott az élvezésre és munkához szokott tüzoltó tenyérral és edzett karokkal kezelték nemcsak az evező, hanem a kormányrudat is...

Midőn a csónakázás véget ért s tüzoltóink csapatosan vonultak át a csónakázó-egylet házikóján; egyszerre csak az említett egylet egy tagja által nemcsak udvariatlanul, hanem meglehetősen durván szólítottak fel, hogy *„tessék fizetni“*!

Ámbár meghívott vendégek voltunk, mégis fizetünk szó nélkül *per kopf egy piculát* — de utólag nem fojthatuk el magunk között azt a keserű megjegyzést, hogy furesa vendégszeretet az olyan, a melyk megfizeteti magát! De még furesább az, hogy a később kiszállóktól még azok helyett is követelték a fizetést, a kik korábban kiszálltak és meg nem szállítottatva, egész ártatlanul eltávoztak, nem is álmódván, hogy itt fizetni is kellene...

Nagyon természetes, hogy ezekre nézve azt mondtuk mi később kiszállók, tessék constatalni, hányan mentek el fizetés nélkül, pazarul fogunk azok helyett is fizetni.

Tüzoltóink azon részének, mely mit sem sejtve fizetés nélkül hagyta el a kikötő bódét, kötelességem az elégtételt szolgáltatni, mikép mindazok, kik meg tudták, hogy fizetés követeltetik, visszatértek és fizettek; azonban, hogy magukban mit gondoltak, annak elképzelését a szíves olvasóra bízom...

Estére kelve beállítottunk a sörház kertben tartott *„bál“*-ba. Itt sem halgathattam el, mikép nézetem szerint nem helyes volt keszthelyi bajtársainktól, hogy mellőzték azon régi bevett szokást, miszerint tüzoltó mulatságok alkalmával egyenruhás tüzoltó belépti díjat nem fizet. — Nem volt helyes pedig azért, mert ezáltal a közgyűlésre utazott tüzoltóság nagyrészt ismét elzárta az *együtt lét örömeinek* s a tulajdonképen az ő részükre rendezett mulatságban való részvételnek élvezhetőségét... Azon kedvezmény, hogy a tüzoltók az 1 frtnyi belépti díjnak felét tartoztak fizetni, véleményem szerint nem elég, mert lehetett, sőt tudomásom szerint volt is, tüzoltóink között elég olyan, kinek nem igen jutott egész napi költségre sokkal több mint 50 kr. vagy egy frt, — már most ha 50 kr. belépti díjat fizet, mi marad szegénynek egész napi élelemre, szivarra s 1-2 pohár borra?!

A költséges ünnepélyek rendezése a szerényebb sorsú tüzoltókat az alsóbb rendű korezmák, hogy ne mondjam lebujok, felkeresésére s látogatására kényszeríti... pedig célunk ennek az ellenkezője volna ám t. uraim!...

Különbben a bál elég látogatott volt... de a keszthelyi viszonyok s felfogás, vagy szokás jellemzésétől szomorúan kell constatalnom, hogy az *értelmiség*, az *ári és előkelőbb polgári osztály távollétével tündökölt!*...

Kedv is lett volna — olyan a milyen, de nem az *igazi*. Az a kissé tán nem egészen *„illeszerü“*, tán némileg valamieskét szilaj, de daliás, nemes, magyaros és zamatos jókedv — az nem mutatkozott éji 12 óráig, mikor a közönség jókora része s köztük csekély magam is haza tértünk nyugalomra hajtandók fáradt fejünket... Hogy éjfélután mi történt, arról nem szólhatok, de azt igenis tudom, hogy a szálláson közelében levő kisebb korezmák valamelyikében hajnalig énekelt és rikoltozott valamely mulató kompánia, mikor pedig ezek elcsendesedtek, ismét felharsant az *„elbresztő“*.

Felkeltem tehát s kitarva ablakaimat, ezuttal teljes mértékben élveztem azon gyönyörű látványt, melyet a Balatonon felkelő nap s ez által bearanyozott ritka szép tájkép nyújt. —

hátra. A boldogulttal történt meg az a fatális eset, hogy Vuchetich öngyűlöletének, a zágrábi egyházmegyei főtanfelügyelőnek — ki hivatalos látogatását téve nála — akarván kedveskedni, a gyermekekkel magyarul feleltetett. Öngyűlölet, midőn tapasztalta, hogy a gyermekek a magyar nyelvben igen szép előmenetelt tettek, a tanítóhoz fordult s egész nyájassággal mondá: „Nagyon jól van tanító ur, csak többet horvátul. Béke hamvaira!”

Szent István nap előestéjén az esti harangszó után az összes harangok zúgása tette a hívőket figyelmissé a bekövetkezendő örömnempe. Ugyancsak 20-án hajnalban az összes harangok szóltak és tarack-lövések voltak hallhatóak. Az ünnepélyes hála isteni tisztelet d. e. 10 órakor kezdődött; a templom zsufolva volt ajátatódókkal. A lélekemelő ünnepélyen jelen volt a megyei tisztikar és a kir. törvényszék, úgy a városi előljáróság. Míse után Simon István helybeli káplán ur a szószékre lépve emelkedett szellemű beszédben esetle az ünnep jelentőségét, lelkes szavakkal fejtegette Szent Istvánnak, mint magyar királynak, kimagasló érdemeit.

Nagylelkű adomány. Kaiser József ur és neje szül. Leitner Eugénia urhölgy — mint utólag értesültünk — 25 éves házasságuknak f. hó 16-án tartott örömnempe alkalmával a helybeli róm. kath. szegényeknek 148 forint, az izraelita szegények számára pedig 100 forint voltak szivesek adományozni. — A derék házaspár nemes példával járt elő, mint kell ily magasztos ünnepélyt eszedben megtartani, és jelentőségét közcélra vagy a szegények számára való adakozással megőrizni. Együttal a város előljárósága lapunk útján mond köszönetet a nemes emberbarátnak ezen, a szegények iránt tanúsított adományért.

Kórházi alapkö letévés. F. hó 20-án, Szt. István napján Zala-Szent-Gróton tették le a régen várt és a sokat emlegetett kórháznak alapkövét. A tüzőlt-egyet díszruhában sorakozott a városház előtt, a hol trombiták harsogása, mozsár-dörgések és a Rákóczi induló hirdették a nap jelentőségét. Csakhamar ezerre menő néptömeg gyülekezett össze a társadalom minden osztályából. Trombita-szó s zene-kíséret mellett indult a nép a kórház számára kijelölt helyre. Itt az ügybuzgalmáról ismert, köztiszteletben álló, fáradhatlan Perényi segédlelkész ur szívreható — lelkes beszédet tartott, kifejtve a célba vett intézménynek nagy horderejét, végül felhívta a közönséget, hogy e nemes intézményt mindenkor anyagi támogatásába részesítse. A lelkes beszédet szünni nem akaró éljenzés követé, mire a város derék bírja Lohony László ur felett a segédlelkész ur beszédére rövid, de megható szavakban. Legyen áldott e nemes intézmény. F. M.

50 éves jubileum. Wajdits József, nagy-kamizsai könyvkereskedő és könyvkiadó, aug. 19-én ünnepelte a „Wajdits-cég” 50 éves fennállását. E cégnek tagadhatlanul szép érdemei vannak s így méltó, hogy róla — ha mindjárt röviden is — megemlékezzünk. — A harmincas években Zala, Somogy, Vas- és Veszprém megyékben — dacára az újraébredés korszakának — a kiadványok terjesztése iránt semmi sem történt. 1833-ban alapították a Wajdits-cég s csakhamar új lendületet adott azon vidéken a könyvpiacnak. Szép jelét adta hazafias irányának, midőn a kínos emléktű Bach és Scherling-korszakban Zala, Somogy, Veszprém, Vas- és Sopron megyék részére „Zala-Somogyi-Közlöny” (jelenleg „Zalai Közlöny”) címen az első társadalmi lapot megalapította, melyet nem kis áldozattal és küzdelemmel a mai napig fenntart. Kiadványai közül megemlíthetjük: a széles körben ismert „Wajdits nagy képes naplót”; — továbbá szép kelendőségnek örvendő népies kiadványait, névszerint: a „Halljuk a szép szót!” (felköszöntő-könyv), „Rajta fiúk vigadjunk!” (magyar dal-könyv), „Rajta lányok mulassunk!” (mulatókönyv hölgyek számára), „Rajta párok táncoljunk!” című kiadványokat. Ezenkívül még vagy 50 kisebb, nagyobb s folyton új és bővített kiadást érő kiadványa van forgalomban. — A cég ez időszertint vezetője Wajdits József, ki ismét három fiúgyermeket nevel könyvkereskedői pályára s így remélhető, hogy a jubilált cég még tovább is fenn fog állni, a melyre sok szerencsét kívánunk.

Gazdak figyelmebe. A balaton-füredi szeretetház igazgatósága közhírré teszi, hogy 50 méter mázsa, bánáti magról termelt vetőmag-buzát, ezen kitűnő fajta búzának minél szélesebb körben való terjesztése céljából, termelőknek 50—300 klgammig terjedő mennyiségben elad vagy becserél. Venni, vagy cserélni szándékozók forduljanak az intézet igazgatóságához.

Tudósítás. Dunántul előnyös hírvéneket örvendő sümegvárosi négy osztályú reáliskola a f. évi szeptember elsőjén történetből megnyitással huszonhetedik életévébe lép. Az értesítő kimutatása szerint is a tanítványok száma emelkedőben van. Egész évi tandíj 10 forint; számos, szegényebb tanuló nemcsak a tandíjfizetés alól szokott fölmenteni, hanem még tankönyvet is ingyen kap. — Szállás és élelmezés a legjutányosabban kapható.

Gyaszhir Özv. Frankovics Károlyné, szül. Závár Regina, maga mégis Frankovics Adalbert nevében szomorodott szívvel jelenti szeretett férjének, illetőleg fivérének Frankovics Károly es. kir. nyug. őrnagynak folyó évi augusztus hó 21-én reggeli 1 órakor rövid, de súlyos betegség folytán élte 72-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 23-án délután 3 órakor a felső-rajki köz-sírkertben tetetnek örök nyugalomra. Az engesztelő szent-mise pedig a boldogult lelkéért f. hó 27-én délelőtt 10 órakor a felső-rajki szt. egyházban fog az urnak bemutatattani. Felső-Rajk, 1883. augusztus 21-én. — A boldogult dacára annak, hogy katonai szülőktől származott és kiképezettségét katonai intézetekben nyerte, nyelvünket mégis teljesen elsajátította és magyar hazafias érzelmeiről általánosan ismert és köztiszteletben álló férfiú volt. Városunkba 1837-ben jött, mint toborzó-parancsnok; 1848-ban résztvett az olaszországi háborúban. — Saját kitaró erélye és személyes jeles tulajdonai által sikerült az őrnagyi rangot elnyernie. Áldás és béke a derék hazafi hamvaira!

A közdok rohamos emelkedése. A közdok mily mérvben emelkedett a legutóbbi 12 év alatt, mutatja

azon körülmény, hogy 1871-ben Zalamegyében a megyei virilisták sorában a legelső 20798 forinttal, a 300-ik 136 forinttal lett felvéve. Az 1883-ik évi névsor szerint már a legelső virilista 24651 forinttal, a 300-ik pedig 204 forinttal lett felvéve. Ezen statisztikai adat igazolja, miszerint habár a nagybirtokos adója is 20%-al emelkedett, kétségtelenül a középosztály az, mely az adószaporodása által leginkább terhelve van.

Jótekonycélú műkedvelői színi előadás. Zala-Közpányban f. hó 19-én egy tüzi-fecskendő alaptökejének megvetése végett tünccel egybekötött jótekonycélú műkedvelői előadást rendeztek. Színre került „A munkás jutalma” című 3 felv. eredeti népszínmű, írta: Balassa Benő. A rendezőség élén álltak a köztiszteletnek örvendő Novák Domonkos plebános s a népszerű Lendvay József körjegyző urak. Mint műkedvelők felléptek: Kurlez Juliska k. a. Pestről, Kertész Terka és Báron Katica k. a. Bezerédről, Csupor Irma k. a., Pápay Imre, Kertész József, Szücs Mihály, Makray József és Breuer Mihály urak. A színpadnak várakozáson felüli dekorálása, a műkedvelők kifogástalan játéka és a híres zala-szt.-gróthi banda közreműködése a szép számban egybegyűlt vendégeknek a lehető legkellemesebb szórakozást gyújtottak. — A műkedvelők közül Kurlez Juliska vonta magára a közfigyelmet, ki amnyi érzést és kellemet fejtett ki dalaiban, oly ügyességet minden mozdulatában, hogy minduntalan szünni nem akaró tapsvihárban tört ki a közönség. — A darab jelen volt szerzőjét is több ízben megélték. — Előadás után táncra perült a fiatalok és reggeli 7 óráig buzdognó áldozott Therpsichorének. A színpad alatt társas vacsorát rendeztek, hol csakhamar megeregt a toasztok zápora. Felköszöntőt mondtak ftdő Novák Domonkos, Lendvay József, Pápay, Balassa stb. urak. A kedélyes mulatságon jelen voltak: Márkus kisasszonyok Szt.-Gróth, Schleuter Gizella k. a. Almás, Böhm N. k. a. Rád, Fuchs Anna k. a., Novák Mariska k. a., Vida Anna k. a., Oppenheim Gizela k. a. Szt.-Gróth, továbbá Kertész József ur Bezerédről, Szabó Benő ur bájos nevével, dr. Ungár Sándor ur Kehida, Petrácsék Ignác ur, Kocsy Gyula ur, Borsos és Vida urak. — Felülírtettek: Ftdő Novák Domonkos 3 forint, Lendvay József körjegyző 2 forint, Balassa Benő 1 forint, Pápay Imre 1 forint, Holcer Gábor 20 kr., Eisner Sámuel 20 kr., Skopál Adolf 20 kr., Orbán Mihály 20 kr., Marton Rudolf 50 kr., Szalay István 10 kr., Kocsy Gyula 1 forint, Skopál Fülöp 50 kr., Makray József 25 kr., Breuer Samu 40 kr., Neumann Mór 40 kr., dr. Ungár Sándor 60 kr., Schleininger Ignác 40 Kókas Ödön 40 kr., Pintér Pál 40 kr., id. Kertész József 1 forint, Borsos László 40 kr., Tóth János 5 kr., Schleuter Almásról 60 kr., Fodor Béla 50 kr., Böhm N. Rádról 80 kr., Korein Adolf 20 kr., Lukács Katalin 60 kr. Végül kedves kötelességet teljesítünk akkor, midőn a rendezőségnek legmelegebb köszönetünket nyilváníjuk fáradhatlan buzgalomukért s egyuttal fáradtságukért, s azon reményünknek adunk kifejezést, vajha több ízben rendeznének ily kedélyes estét.

Hirtelen halál. F. hó 22-én egy Zagoniából jövő utas Csáktornyan a „Hattyú”-hoz címzett vendéglőbe akarván bemenni, ott összeesett és azonnal meghalt. A megejtett orvosrendőri vizsgálat szerint a rögtöni halál szívbajnak a következménye volt.

Tankönyv-engedélyezés. Örömmel közöljük, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Valló Vilmos csáktornyai polgári iskolai igazgató által szerkesztett „Népiszkolai olvasmányok a gazdasági chemia köréből” című könyvet a felsőbb nép- és polgári iskolák használatára engedélyezhetőnek találta.

Szerencsétlenség. F. hó 20-án Simon János zalaegerszegi lakos fuvaros két legényt vitt Alsó-Bagodra bucsura. Utközben az andrás-hidai hídnál az egyik legény kiszólással egy lövést tett és véletlenül a fuvaros jobb karját lötte keresztül.

Gróf Majláth Kálmán lapunk útján tudatja a n. é. közönséggel, miszerint „Majláth család tragédiája” című ripóratának tisztá jövedelmét a lipót-szent-mártoni tizkárosultak leginségesebbjeinek engedi át, hogy a felebaráti részvét magasztos forrásához ezáltal ő is néhány cseppel hozzá járulhasson.

Színházi játérend. Vasárnap 26-án *Tótleány* Almásy Tihamér országos tetszésben részesült hírneves kitűnő népszínműve *tótdalokkal és tótdáncokkal*. Hétfőn 27. Csiky Gergely legújabb, leghírnevesebb társadalmi színműve *Bozóti Mártia*, a nemzeti színház gyakori repertoír darabja. Kedden 28-án Straus nagyhatású operetteje: *Böregér*, mely Bécsben „Fledermaus” címe alatt több százszor adott. Szerdán 29-én Csiky Gergely jeles bohózatos vigjátéka: *a Caviár*, a nemzeti színház kedvelt repertoír darabja. Csütörtökön 30-án a francia (Vaudville) színirodalom egyik legkiválóbb terméke, a népszínműsora *Lili* bohózatos énekes vigjáték, *trombitadallal* (trombitán és a nagyhírű „Lili” keringővel mindkettőt előadja Lili. Pénteken 31-én *Ezredes leánya* Beresényi Béla dramolettéje és *jólörzött kisleány* bohózatos vigjáték, — mindkét darabban az 5 éves kis Bokodi Gizuska fogja bámulatra ragadó természeti csodaszerű tehetségét bemutatni. Szombaton szeptember hó 1-én *Furesza háboru* Straus világhírűvé vált nagyhatású operetteje, az eredeti bécsi minták után készült fényes jelmezkiállítással. Vasárnap 2-án utolsó előtti előadásul *Szép leányok* Csiky Gergely kitűnő énekes népszínműve, mely a népszínműsora is általános tetszést nyert. Hétfőn 3-án bucsu előadásul *Koldus diákok* leghírnevesebb nagyhatású látványos operette.

Felkérteünk a következő sorok közlésére: Miután Zala-Egerszeget elhagyom, elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom mind azon számos ismerőseimtől, s barátaimtól, kik úgy személyen, mint családom iránt szíves jóindulattal viseltettek, elapok útján is elbucszni; fogadják őszinte halánk nyilváníását, Isten velük! s legyenek állandó boldogságtól környezve s tartanak meg emlékükből. — Zala-Egerszeg, 1883. augusztus hó 23-án. *Szathmáry Géza* a „Szent lélekhez” címzett gyógytár volt gondnoka.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Alulírott mind maga, mind károsult társai nevében ezennel kijelenti, miszerint azon hír, mintha f. hó 23-án éjjel az ablakbeverők közt *Króh Gyula* ur is jelen lett volna, teljesen alaptalan; mivel mi biztos és kétségtelen bizonyítékot bírnunk a tekintetben, hogy ő azon alkalommal otthon volt.

Lackenbacher Ferenc és károsult társai.

Főnyeremények	Kincsem sorsjáték
50,000 forint	Budapest
20,000 forint	a magy. kir. pénzügyminiszterium 16035. 1983. sz. a. rendelete értelmében engedélyezve.
10,000 forint	1. főnyeremény értéke 50,000 forint
8000 forint	2. főny. é. 20,000 ft., 4. főny. é. 8000 ft.,
6000 forint	3. főny. é. 10,000 ft., 5. főny. é. 6000 ft.,
5000 forint	6. főnyeremény értéke 5000 ft.
stb. összesen	továbbá 2 nyeremény a 4000 ft., 3 nyeremény a 3000 ft., 5 ny. a 2000 ft stb
10,000 nyerelem	összesen
kézpénzben fizetendő.	10,000 nyerelem = 186,000 forint.
A sorsjegy ára csak 1 forint	A nyertesnek kívánatára 200 o adó levonásával minden nyerelem kézpénzben fizetetik ki.
Sorsjegyek 1 frtjával ezen lap kiadó-hivatalában kaphatók.	

*) E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

12992.

Zalamegye alispánjától.

ni. 1883.

Pályázat.

Zalamegye törvényhatósági bizottsága 1883 évi február hó 19-én tartott közgyűlésének 3034. jk. sz. a. hozott s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium folyó évi 13500 számú rendeletével helyben hagyott határozata alapján a csáktornyai járás részére évi 300 forint fizetés és 60 forint lakbérrel engedélyezett közigazgatási gyakornoki állomásra, Zalamegye törvényhatósági bizottsága 1883. évi május hó 7-én tartott közgyűlésének 8014. jk. sz. a. hozott határozata folytán ezennel pályázatot hirdet.

A pályázati folyamodványban igazolandó az 1883. évi 1-ső t. c. 3-ik §-ában meghatározott képzettség, illetőleg az idézett törvény 3-ik §. a) pontjában előirt szabályszerű tanfolyam elvégzése, ez utóbbi minősítvényvel bírakra nézve mind az által a törvény 5-ik §-ának végbekezdésében előirt feltétel alatt.

Felhívotnak a pályázni kívánók, hogy a fent megszabott kelleket igazoló pályázati folyamodványaikat a jelen hirdetemvénynek a hivatalos lapban harmadszori megjelenésétől számított négy hét alatt, és pedig közhivatalban állók hivatali főnökeik, mások illetékes közigazgatási hatóságuk útján alólírotthoz annál bizonyosabban benyújtsák, mert az elkésetten érkezett, vagy szabály ellenesen beadott kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. augusztus hó 22-én.

Svastits Benő m. k.

96. 1—1.

alispán.

3858. szám. k. ü. 1883.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. ügyészség részéről közhírré tétetik, hogy a felügyelet alatt álló központi, valamint a tapolezai, sümegi és alsó-lendvai kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott vizsgálati és elítelt, egészséges vagy beteg foglyok élelmezése együttesen, vagy a körülményekhez képest elkülönítve, — az 1884-ik évi január 1-ső napjától azon évi december hó 31-ik napjáig terjedő időtartamra,

f. 1883. évi szeptember 1-ső napján d. e. 10 órakor Zala-Egerszegen

a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben, hol a feltételek előre is megtekinthetők; — írásbeli ajánlatokkal is egybekötött nyilvános árlejtés útján, a legkevesebbet vállalkozóknak ki fog adatni; mely időre, vállalkozni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, miszerint: 1-ször kiküldési ára — úgy a központi, mint a járásbírósi fogházak részére — egy rendes adag fött ételnek 12 ⁷⁰/₁₀₀ kr. egy adag 56 dkgr-ból álló kenyérnek 6 ⁷²/₁₀₀ kr.

összesen 19 ⁵¹/₁₀₀ kr.

2-or. Az orvosi rendelés folytán betegek számára kiszolgálható kórházi étkekért vagy italokért, vállalkozó részére azon ár fog fizetett, mely az igazságügyminiszteri számvevőség által a kiszolgáltató cikkek közepi árának arányához képest készített étkezési táblában megállapított adagokénti összegből, vállalkozó leengedése után fennmaradandó.

3-or. Árlejtetni kívánók kötelesek 800 forint azaz nyolczszáz forintot kézpénzben, vagy tőzsdei áron számitandó államkötvényekben, a szóbeli árlejtés megkez-

dése előtt, az árlejtést vezető kezeihez óvadékképpen letenni; írásbeli zárt ajánlatokhoz pedig ugyanazon összeg esatolendő.

4-szer. A vállalat után járó összes illetékek és bélyegek költségei vállalkozót fogja terhelni.

5-ör. A vállalkozó részére járó összeg havonként utólagosan, — az igazságügyminiszteri számvevőség helyesbítési jogának fenntartása mellett — bélyeges nyugtára fog a kir. ügyész által kiállítottatni.

6-szor. Az esetben, ha vállalkozó a szerződésileg felvállalt kötelezettségét nem pontosan s nem a szerződés határozatai szerint teljesítendő, a kir. ügyésznek jogában állandó a szerződést azonnal megszüntetni s az élelmezést magán alku vagy újabb árnyítás útján másnak engedni át, mely esetben vállalkozó, az általa letett biztosíték elvesztésén kívül az államnak köteles lesz mindazon kárt megtéríteni, mely mulasztása által netalán a kinstárra háruland.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi augusztus 9-én.

Remete Sándor

89. 3—3.

kir. alügyész.

A RADAINI GYÓGYINTÉZET

Európának a leggazdagabb Szikeny, Lavany savanyú vize

(a Stájer Vichy)

közvetlen a Stájer és a magyar határ szélén fekszik, egy órányira a csinos Regede várostól, két órányira a kitiño borairól ismeretes Luttenbergtől, — egy és 1/2 órányira Mura-Szombattól, négy órányira a Spielfeldi vasúti állomástól, (déli vaspálya Bécs, Triest) vonala naponta négyszeri posta összeköttetéssel) — továbbá négy és fél órányira a Gyanafalvai magyar nyugati vaspályán fekvő állomástól, Friedau, Pettau és Csáktornya a Pragerhoff Budapesti déli vonalon.

Ezen újonnan berendezett fürdőhely a legfestőbb felvidék és szőlő hegyektől van körülvéve: gesztenye, fenyves és gyümölcsfa sötányai a különben is nagyon egészséges és kellemes éghajlatu vidék jótékony hatását nagy mérvben fokozzák.

A radaini víz, mint gyógyvíz kitiño hatásának bizonyult az emésztési zavar (dyspepsie és idült gyomor hurut) sargaság (Icterus), az egyszerű idült gyomor fekély, a máj vérbősége, lépuaganat, epekő, arany ér, a légzési szervek idült hurutja, hők hurut, gümös tüdő sorvadás, tüdő takar, ivar szervek idült hurutja, s húgykő betegség, bright kor, görvety mirigy dag, golyva, csúz és köszvény és más ideg bajokban.

Az ivó gyógyvíz hatásának előmozdítására, különösen a női betegségek tekintetéből egy kényelmes fürdőház lett építve, melyben a különböző forrásból tetszés szerinti hőmértékű fürdők kaphatók és pedig 1) sóskút fürdő, 2) vas fürdő, 3) édesvíz fürdő, 4) keverve a 2. és 3. alatt említett forrásokból és 5) hideg zuhanyfürdő.

A fürdő nagyon élénk társas életnek örvend, az árak igen mérsékelték, sőt nagyon is jutányosak. A fürdőházban a lakszobák ára 30—40 kr., egy napra: egy sóskút fürdő 60 kr., télsóskút fürdő 45 kr., acélkút fürdő 30 kr., édesvíz fürdő 30 kr., édesvíz és acélkút fürdő keverve 30 kr.

A fürdő ünnepélyes megnyitása július közepén volt.

A radaini gyógyfürdő igazgatósága

76. *—8.

Radainban (v. p. Regede).

Orvosilag ajánlva:

Dr. Koch orvostudor általános gyomor keserűje
egy eredeti üveg ára 60 kr.

Kitiño szer étvágyhiánynál és gyomormeghülésnél, a leghatásosabb gyógyfűvek és gyökerekből készítve, a lassú emésztést előmozdítja és így étvágyat idéz elő; a gyomorra erősítőleg, melegítőleg és vértisztítólag hat; épen úgy:

Dr. HOFFMANN orvostudor növény-mellszörpje mellbetegeknek: köhögés, rekedtség és torokfájás stöbb e féle bajok ellen, egy eredeti egész üveg ára 2 frt, egy fél üveg ára 1 frt, egy negyed üveg ára 50 kr.

továbbá: fenyőg-ether szárazfájások, (Gicht és Rheuma) kereszt- és mellfájások ellen egy egész üveg ára 75 kr., egy fél üveg ára 40 kr.

Fülolaj, nehézhallás és fülzúgás ellen egy egész üveg ára 1 frt, fél üveg ára 50 kr.

Jägerbalsam, égési sebek ellen; a legnagyobb fájások pár perc alatt már elmúlnak, egy egész üveg ára 50 kr.

Fagybalsam, egy üveggel 30 kr.

Ezen már 50 év óta kitiño sikerrel használt s főntebb elősorolt szereket, ezekre menő bizonyítványok s a legelső orvosi tekintélyek a legmelegebben ajánlják — ugy annyira, hogy ezen szerekek egy háza sem volna szabad hiányozniuk. — Minden egyes készítmény védjeggyel van ellátva és azok, a főntebb említett orvostudor urak által nálam letéteményezett vények szerint gyáruiban készíttetnek.

L Koch & Comp.

vegytári laboratoriuma

6. *—8.

Bodenbach, an der Elba.

Főraktárak Magyarország részére:

HOLLÓSY JÓZSEF, gyógyszerész Z.-Egerszegen,
PUNTINGAM RUD. és GRÄBER ALAJ, Győrben,
REICHARDT és TÁBBA Szekesfehérvár.

Szikenyben (natrium) és lavanyban (lithium) legdúsabb tartalmú európai savanyúvíz

RADAINI SAVANYÚVÍZ,

gazdag lavany tartalmánál fogva különösen ajánlatos köszvény-, epés-, vese- és húgykőbetegségekben;

szikeny tartalmánál fogva pedig gyomor-, bélhurut-, sárgaság, gyomorpufladás, aranyérbántaloknál és idegbajokban.

Azonkívül kellemes ízénél és nagy mennyiségű szensavtartalmánál fogva (51-66) 54. *—17.

a legjobb

hűsítő ital.

Főraktár

Fenyvesi Miksánál

Zala-Egerszegen.

Badacsonban

az újonnan épült SZÁLLODA a rég fennállott csárdával és bormérési-jogjai f. évi Szent-Mihály napjától fogva egy, esetleg három évre, a

f. é. szeptember 30. d. e. 10 órakor a szálloda termében tartandó nyilvános árverés útján bérbe adatik.

Bánatpénz 200 frt o. é.

Az étkező terem, úgy a háló szobák a szükséges butorokkal, étkező eszközökkel és fehér ruhával ellátva.

Felvilágosítást ad

Skublics Gyula P.-Dörögdön.

87. 3—3.

posta: Tapolca.

Csak nagyeknek.

1 forint 98 krajcárért

kapni az alább jegyzeteket, melyek egész Európában feltűnést keltettek s csaknem minden nagy napilap által megemlítettek: 1 sz. Melusine-t, az örök-ifjúság titkát. — 2 sz. Nana-t, a megszépülés és örök-szépesség titkát. — 3 sz. A fogvesztés vagy fogfájdalom elkerülésének, úgyszintén a fogak gyöngyfehérsége s a száj kellemetlen szaga elkerülésének titkát. 4 sz. A meghízás titkát. Mind a négy különlegesség összesen 1 frt 98 kr. kezességgel. 92. 4—1. Gyár: Bécs, H. RIX.

A legkitiñoabb savanyúvíz az országban, az orvosok által legmelegebben ajánlva.

A legújabb magyar savanyúvíz forrás a

SZÉCHENYI forrás

Petánzon Vasmegeyében, Radein mellett

Hatásos alkotórészeinek szerencsésösszetételénél fogva felülmúl minden hasonló ismert vizet s mint borhoz igen alkalmas savanyúvíz helyben már is igen kedvelté lett.

A múlt ősszel, mindjárt a forrás megnyitása után, Triestben kitüntetést nyert s Budapestben, Bécsben vegyileg elemzettetett.

Megrendelések egyenesen

P E T Á N Z O N A
posta (Mura-Szombat) a forrás igazgatóságához intézendék.

Hamisítások ellen a dugaszra e név „Széchenyi” van beégetve.

FŐRAKTÁR

FENYVESI MIKSÁNÁL

Zala-Egerszegen 42. *—23.

A petánzei „Széchenyi forrás” legújabbban ki lett tüntetve. Ugyanis Bécsben a gyógyszerészi kiállításán ezüst érmet nyert.

Nyom. özv. Tahy R.-nál Zala-Egerszegen.

ÉN RIX VILMA

ezennel nyilvánosságra hozom, hogy én, mint

Dr. RIX A. özvegye

vagyok egyedüli készítője az igazi és hamisítatlan eredeti Penpadour-féle pasztának. Ezen világhírű paszta, mely már száz év óta a legelőkelőbb és legmagasabb körökben a legnagyobb elterjedésnek örvend, jótállás mellett eltávolítja a nap-pörseket, májfoltokat, bőrkiütéseket, szeplőket, bértakákat, az orr vagy kéz-vörösséget, himlőlelyeket, főleg az arcon előfordulni szokott mindenemű kiütéseket. Számos, a legjelesebb professzorok által kiállított és ezen pasztának jóságát és ártalmatlan voltát igazoló bizonyítvány van birtokomban és főraktáromban bárki által megtekinthető. Az arcnak üde fiatal színt és finomságot kölcsönöz és megóvja a legvégső korig a rancoktól. Ezen pasztát, melyet köznyelven csoda-pasztának neveznek, a bécsi nők bálványozzák: mivel hatása bámulatos.

Ára bepecsételt csomagban használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. — Peccét és dr. Rix aláírása nélküli pasztát nem kell vásárolni.

Rix Wima, dr. Rix A. özvegye.

(Bécs, I. Adlergasse 12. sz. saját házamban)

Kapható Zala-Egerszegen, Hellyösy József gyógyszerésznél.

81. 6—4.

Cs. kir. szabadalmazott

egyetemes emésztő-por

Dr. GÖLIS-től.

(1875-től fogva kereskedelmi cikk. — Bejegyzett cég.)

Eddig még utol nem éretett hatására nézve az emésztés- és vértisztítás terén, s a test táplálása és erősítése nézve. Ezáltal naponként kétszeri és sokáig folytatott használata mellett valódi gyógyszerre válik számos még makacs betegségekben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mellégés, a gyomor-teljesedése, a belek pangásosága, ideggyengeség, mindenemű aranyéres bajok, görvety, guga, sápadtság, sárgaság, valamennyi idült bőrbaj, rák, időszerűs főfájások, férges és köves betegségek, túlaglakósodás, stb. Ez az egyetlen és gyökéres szer a megrögzött köszvény és mellbajban (tuberculose), Aszciágríz, gyógyvíznél úgy ezeltől, mint annak használata alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitiño szolgálatot tesz. 68. 25—9.

Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr. — Egy kis doboz 80 kr. Kapható: Z.-Egerszegen Hollósy József gyógyszerésznél, valamint általában az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában és fűszerkereskedésében.

A hamisítások ellen megemlékeztetlek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztő-por dr. Gölis pecsétjével van ellátva, s minden doboz a védbélyeggel, s kivülről ily címmel van ellátva: **K. k. concess. Unio. Speisen-Pulver des dr. Gölis Wien.**

Főszállítóhely: Bécsben, Stefansplatz 6. (Zwettlthof).

Kitüntettetett Bécs Triest 1882, Keckemet, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpasztilla, általános ismert és kitüntettetett szer köhögés, rekedtség és elnyalkosodás ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e nemből a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajcáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerárában kaphatók.

Gyomorbaj ellen Egger-féle Sodapasztilák mindenféle gyomorbajok, emésztésihiány, gyomorhív, bélunyáság, görvety, halvány-ság, ismétlődő főfájás ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen oldvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelékzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény cukorkái (licheis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési csillapító szer. Igen kellemes gyümölcs-ízűek, különösen ó ják a lé zési szerveket a száradástól. Szonokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivataluknál fogva sokat beszélnek, el re mulasztások ellen kitiño cukorkát használni. Jóságuk dacára könnyen beszerezhetők: egy doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártayapapírzeszkökben. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta malátakivonatokból és cukorból vannak készítve és nem kepeznek semmiféle gyomorsavot. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegen Hollósy József; Nagy-Kanizsán Belus József és Práger Béla, Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyógyszerészeknél. — 30. *—16.